

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 22. novembra 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Stev. 47
Leto VI

Varčevanje?

Da — a ne stiskanje!

Ako hodite po trgovinah in pridete v razgovor s trgovci, vam bodo vsi vprek tožili, kako slabo se zadnje čase prodaja. Rekli vam bodo, da ljudje mnogo manj kupujejo, kakor so še pred nekaj meseci. Kdor ima ponošeno obleko in bi mu bila nova potrebna, se bo še nekaj časa zadovoljil s staro; kdor ima raztrgane ali zakrpane čevlje, jih bo še enkrat nesel k čevljarju, čeprav mu je že zadnjič rekel, da ne ve, kam bi zaplate pribil, toliko jih je že. Skratka: ljudje varčujejo tudi tam, kjer ni upravičeno in kjer ne bi smeli varčevati že iz zdravstvenih razlogov in zaradi svojega ugleda.

Toda ne tožijo samo trgovci. Še bolj tožijo trgovski pomočniki, ki so zaradi prevelikega varčevanja kupcev izgubili službo ali jim je pa gospodar znižal plačo. Tožijo tovarniški delavci, tožijo nezaposleni, tožijo vsi.

Še malo, pa se začne doba praznikov. Prvi pride največji otroški praznik sveti Miklavž, nekaj tednov nato pa božič in novo leto. To so dnevi veselja in rodbinske sreče, dnevi darov. Bolj kakor kdajkoli doslej bi moral naš tisk ravno letos opozarjati ljudi na to, kako velepotebno je ravno za te dni spraviti denar v promet, kupiti darove in razveseliti svoje ljube in drage.

Clovek se samo enkrat rodi in samo enkrat živi. Zakaj ne bi zato gledal, da se časih malo porazveseli, in zakaj ne bi tudi drugim privoščil nedolžnega, poceni veselja? In pač najcenejše zadovoljstvo, ki ga moramo napraviti svojemu bližnjemu, je primeren dar. Z njim razveselimo obdarovanca, a tudi sebe. Dar je že sam po sebi nekaj lepega. V današnjih razmerah je pa vprav plemenito dejanje, vredno najlepše pohvale. Zakaj dandanašnji smo s tem, da smo kaj kupili, storili še prav posebno dobro delo. Pomagali smo ohraniti vsaj enemu nameščencu kruh.

Varčevanje je dobra reč, zelo dobra. Toda nobene reči ne sme biti preveč, drugače sami ne vemo kdaj zaidemo v ravno nasprotno stran, v zlo.

Klic po varčevanju je pravnosten. A nikakor ne sme veljati brez izjeme za vsakogar. Tisti, ki ima komaj za najpotrebnejše, mora že itak stiskati; poziv k varčevanju se mu bo zato zdel malone žaljiv. Varčujejo in hranijo naj tisti, ki imajo vsaj nekoliko več kakor potrebujejo za vsakdanje življenje; zanje je varčevanje nujna potreba, če nočejo, da bi jih nepričakovani udarci usode zadeli nepripravljene. Toda smrtni greh je pretirano varčevanje pri ljudeh, ki jim ni neobhodno potrebno; v mislih imamo bogatine, ki imajo kaj pod palcem, zraven pa mogoče še hišo in dve ali tri, če ne še več mastno plačanih služb. Kar je pri vseh drugih čednost, je pri le-teh pregreha, umazanost in skopost, ki nikomur ne koristi, kvečjemu škoduje.

Denar je okrogel, njegova naloga je krožiti. Čim bolj bo krožil, tem manj bo krize, tem lažje se bomo mi vsi prebili skozi sedanjo stisko.

Povedal vam bom kričeč dokaz za pravilnost te trditve.

Nekje na Slovenskem — kje, je postranska stvar — je odprl podjeten obrtnik menzo. Da se uvede, je napravil nižje cene od konkurence in tudi okusnejše je serviral. Ze prvi mesec je bilo naročnikov, da se je kar trlo. Čast in priznanje obrtniku; kdor zna, pa zna. Toda ob mesecu mi je potožil gostilničar iz sosesčine: »Ne vem, kam homo prišli, če pojde tako dalje. Ali mi verjamete, da sem zaradi nove menze izgubil pol tucata stalnih naročnikov? Pa ne mislite, da so reveži; ne, gospodje so, ki si lahko privoščijo tudi najdražjo restavracijo, če gre za tisto. Dva dinarja na dan sem dražji od nove konkurence, zastran izbere in priprave pa me tudi ni treba biti sram pred njo. Dva dinarja sem dražji, ker imam dosti večjo rezižo kakor

Don Juan v zeleni pidžami

Senzacionalen zakonski škandal francoskega socialističnega voditelja Paula Faure

V Parizu, sredi novembra.

Če bi bila prostorna razpravna dvorana 13. oddelka kazenskega sodišča — tam razpravljajo samo o ljubezenskih in zakonskih aferah — desetkrat tolikšna kakor je, bi bilo med štirimi sivimi stenami še zmerom premalo prostora za senzacij željno občinstvo, ki je z angelsko potrpežljivostjo čakalo na hodnikih, kdaj se bo sodni senat po dolgem premišljanju odločil proglašiti razpravo za javno.

Avditorij je dajal kaj nenavadno sliko. Zraven preprostih delavcev in delavskih žen so sedeli imenitniki iz vseh slojev pariške družbe, elegantne dame pa polizani gospodki. In naposled stalni gostje teh senzacijskih procesov, ki jim je sodišče gledališče, katerih krstnih predstav za noben denar ne zamude.

Toda to pot radovedneži niso prav prišli na račun, zakaj oba glavna igralca zakonske tragikomedije, generalni tajnik francoske socialistične stranke Paul Faure in lepa gospa Sabatierjeva, sta izostala z razprave. Od zakonskega trikotnika je prišel edino osleparjeni mož Emil Sabatier s svojim zagovornikom.

Z vidnim razburjenjem in v zadregi spričo tolikih gledalcev in poslušalcev pripoveduje Emil Sabatier zgodovino svoje zakonske nesreče.

»Še danes ne vem, kdo je oni brezimni pisec, ki me je nekega dne opozoril, da me žena vara z známim socialističnim voditeljem Paulom Faustom. Trdno prepričan, da pismo laže, sem ga raztrgal in vrgel v koš. Šele ko sem dobil še tri takšna pisma z dokazi o izneveri moje žene, sem ji sklenil nastavit past. Rekel sem ji, da me je mornariško ministrstvo, kjer sem v službi, poslalo za nekaj dni v Marseille na komisijo, nato sem se pa pristržno poslovil od žene in otrok. Toda še isti večer sem se skrivaj vtihotapil domov.

Brezimni pisec ni lagal. Našel sem Paula Faure in svojo ženo v čisto nedvomnem položaju. Paul Faure je imel na sebi celo moj zeleno pidžamo, moja žena je bila pa v negligiju. Otroka sta poslala k nekim sorodnikom.

Sicer sem imel pri sebi nabit revolver, a nisem imel namena prirejati tragikomično prizore. »Oblecite se,« sem rekel Fauru, »in izginite! Dobila se bova jutri.« Moja žena je padla predme na kolena in me ihte prosila odpuščanja. Tudi Paul Faure me je skušal potolažiti. V razburjenju sem zavpil nanj: »Obsojen ste na smrt! Sodbo bom sam izvršil.«

takale menza. Doslej so bili zadovoljni z menoj, zdaj so šli pa na cenejšo. Če revež »sparač, nič ne rečem, umazanost je pa, če na tak način stiska človek, ki mu ni treba. Zakaj vam to pravim? Zato, gospod, ker je danes tako hudičevo težko dobiti novega naročnika. In ker imam osebe, ki zanj odgovarjam, ki mora jesti in živeti in hoče denar — ne glede na to, kje ga bom jaz vzal. Poglejte: denimo, da zaslužim pri kosilu in večerji 2 Din na osebo (če gost ne pije, mi zaslužek malone režiža požre); to se pravi, da pridem zaradi izgube teh šestih abonementov ob 12 Din na dan in na mesec ob 720 Din. Če je kaj prometa, nič ne rečem, bi se še kako prebolelo — a kje je danes kaj prometa, povejte mi? Ne bo mi ostalo drugega, kakor da enega natakarkarja odpuštim. Potem bodo pa seveda name plačili, pa o socialnosti bodo govorili in

Prevarani mož v umobolnici

Drugi dan se je pa zgodilo nekaj nepričakovanega. Nenadoma so mi potrkali na vrata trije politični policisti z dvema strežnikoma.

Še preden sem utegnil besedice ziniti, so me že vtaknili v prisilni jopič, me vrgli v avto in me z blazno hitrostjo odpeljali v državno umobolnico. Tam so me zaprli v samotno celico. Minevali so tedni, meni so se pa zdeli ko leta. Naposled, po treh mesecih strahotne ječe, so štirje psihiatri, ki so me preiskali, ugotovili, da sem »ozdravljen«. Dali so mi izpustilno dovoljenje in me izpustili.

V veliki dvorani je zavladala smrtna tišina. Emil Sabatier je prestal in kar videlo se je, kako se je boril s solzami, ki so mu hotele zaliti oči.

Strahotno odkritje

v kleti alžirskega trgovca. — Blazen Anglež prikovan k zidu

Alžir, v novembru.

Pred tukajšnjim sodiščem se je moral zagovarjati neki Ekim Dahali, ugleden alžirski trgovec, zaradi strahotnih zločinov. V njegovi kleti je namreč alžirska policija odkrila pravcato grozoto. Toda obtoženi trgovec ni hotel ničesar priznati in tako so njegovi zločini ostali v glavnem zaviti v temo.

Znano je, da se v umazanem domačinskem okraju Alžira dogajajo dan za dnem vsi mogoči zločini. Policija ima polne roke dela in detektivi morajo biti v tem zloglasnem okraju zmerom pripravljani na vse.

Ze lani je postala policija pozorna, ker je opazila, da stalno prihajajo ljudje v trgovino Ekima Dahalija. Pred umazaninim poslopjem so se ustavljali tudi elegantno oblečeni gospodje in dame, ki so se pripeljali v razkošnih avtomobilih.

Zgodilo se je celo, da je katera odlična družba prišla danes v trgovino, iz nje se je pa vrnila šele jutri ali pojutrišnjem.

Lani se je v Alžiru zelo razpasla trgovina z mamili. Policija je kaj pogosto vršila preiskave v sumljivih hišah. Tako so preiskali tudi hišo Ekima Dahalija, a brez uspeha. Šele čez nekaj mesecev je policija dobila brezimno ovadbo, da ima Ekim Dahali v svoji kleti zaprtega

druge take lepe reči. Ali sem mar jaz kriv, če današnje petične »gospodce« ni sram hoditi v menzo, t. j. v kuhinjo, ki je s svojimi cenami namenjena pred vsem tistim, ki večjih izdatkov ne zmorejo? Njega dni se takle gospod še vsedel ni zraven študenta ali skromnega uradnika — danes pa...«

Moral sem mu prav dati. Njegova povest mi je bila nov dokaz, da varčevanje na nepravem mestu ni blagoslov temveč prekletstvo. Kdo ima korist od »varčevanja« onih petih ali šestih gospodov? Natakarkar, ki bo ob službo? Lastnik menze, ki ima tudi brez njih že gostov na prebitek? Ali pa gospodje sami, ki jim že itak ni sile?

Zato: Varčuj — toda s pametjo. Zakaj zate in za splošnost je boljše s pametjo upravljati kakor brez pameti stiskati. Iks.

»Vzlic temu sem svoji ženi odpustil. Paulu Fauro sem pa sporočil, da ga bom pustil pri miru, če ga ne bo več v mojo hišo. Toda že tri dni potem ko mi je žena svečano prisegla zvestobo, sem dobil nedvoumen dokaz, da se skrivaj sestaja s Paulom Faustom v njegovem samskem stanovanju.

Tedaj je bilo moje potrpežljivosti konec. Pognal sem jo iz hiše. Ona se je pa še tisti dan preselila v njegovo stanovanje. Tudi moje zeleno pidžamo je vzela s seboj.«

Tako priča nesrečni mož. Obtožnica mu očita smrtno nevarne grožnje, Fauro pa zakonolom. Ker bo treba nekatere okoliščine še pobližje dognati, je sodišče razpravo odgodilo. Ves Pariz pa nestrpno čaka, kako se bo senzacionalna pravda končala.

nekega blazneža. Tedaj so detektivi v drugič preiskali trgovčevu hišo. To pot njihov trud ni bil zaman. Odkrili so skrivne stopnice v klet.

In kdo popiše njihovo osuplost, ko zagledajo v kleti razkošno in udobno urejene prostore, ki so očitno služili za orgije kokainistov in opijašev.

V eni izmed sob so zagledali boljšo družbo — v narkotičnem spanju. Detektivi so našli tudi mnogo opija in kokaina.

Toda s tem se še niso zadovoljili. Ko so brskali v nekem skritem kotu,

so naenkrat iztekli nekoga moža, mrsavega ko okostnjak in okovanega v težke železne verige.

Seveda so dičnega Dahalija pri prič aretirali. Drugi dan so klet še temeljiteje preiskali in odkrili skrivna vrata, ki so držala še globlje pod zemljo.

In tam jih je čakalo še strašnejše odkritje: pet moških okostnjakov. Vsi ti nesrečneži so umrli zaradi prehudega uživanja mamil, ali jih je pa kdo ubil in nato skril njihova trupla.

In kdo naj bi jih bil drugi ubil kakor Ekim Dahali?

Toda trgovec ni hotel v zaporu ničesar priznati. Vzlic temu se je policiji posrečilo dognati, kdo je blaznež v kleti. Ime mu je Albert Arlette in je angleški državljan, ki je že pred nekaj meseci na nepojasnen način izginil.

Zdravniki so Arletta pregledali in ugotovili, da je prišel ob pamet zaradi preobilnega uživanja kokaina. Po sodbi zdravnikov je na dan zanjahal najmanj po pet gramov kokaina. Niso pa mogli dognati, zakaj je Ekim Dahali zblaznela Angleža skrival. Verjetno je, da je on sam dajal nesrečnežu kokain, pa se je ustrašil posledic, če bi stvar prišla na dan. Zato ga je prikopal v kleti k zidu in čakal njegove smrti, da bi odnesel njegovo skrivnost s seboj na drugi svet.

Ekim Dahali tudi pri glavni razpravi ni znil besedice. Državni pravdnik ga je obtožil petih umorov, tihotapstva in prepovedane trgovine. Dahali je vedel, da je njegova usoda zapečaten. Zato je molčal in ni hotel izdati svojih skrivancev.

Sodišče ga je obsodilo na smrt.

Ko se možiš, dekle,

poglej,

kako luna kaže!

Praznovernost pri severnih narodih

Vraza in praznovernost dajeta pečat skoraj slehernemu dejanju in početju v človeškem življenju. Vzlic velikemu napredku znanosti, vzlic čedalje večji prosvetljenosti našega veka imamo vtis, da vražarstvo celo pri tako imenovanih intelektualcih ne izgublja tal, kaj šele v širokih slojih preprostega prebivalstva.

Poroka je posebno važen korak v našem življenju. Zato je prav razumljivo, da velja toliko vraž in praznovernih dejanj posebej za dobo zaroke, posebej za poročno svečanost samo in posebej za prve sladkosti novega stanu.

Tako na primer trde v skandinavskih deželah, da se bo dekletu, ki séde za vogal, zaroka razdrila. Spet druga vraža pa pravi, da tvega s tem prerano vdovstvo. Mladenič, ki mu med jedjo pade nož na tla, se sedem let ne bo mogel poročiti. Na Turinškem pravijo, da bo dekle, ki ima rada mačke, zglodna zakonska žena. Zato bi pa možki mačkoljub boljše storil, če se ne bi nikdar oženil.

Po drugih praznovernih trditvah nam nekateri drobni pripetljaji v vsakdanjem življenju povedo, kaj nas čaka v bodočnosti. Dejanja in kretnje dekleta, ki misli, da je nihče ne opazuje, menda sama po sebi razodevajo značaj njenega bodočega moža, pa čeprav ga še ne pozna. Če dekle pri umivanju vse okoli sebe poškopri, pomeni, da bo dobila sitneža za moža. Ako ima pa navado skrivati denarnico pod zglavje, je to znamenje, da ji je namenjen bogat mož.

V dobi zaroke je bolj ko kdajkoli drugače treba gledati, da se opusti sleherna nesrečonosna kretnja ali dejanje, ki bi utegnila zapraviti bodočo srečo. Če se dekle sprehaja po cesti z zaročencem, mora paziti, da drži zmerom korak z njim; le tako bo zagovorila uroke, ki preže nanjo. Ako nevesta obriše mizo s kosom papirja ali s starim časnikom, pomeni, da se bo kmalu sporekla s svojim zaročencem. Na starih vražah temelji tudi šega, da puščamo goste predse v sobo; čisto po krivem pripisujejo to navado zahtevam vljudnosti. Na Holandskem morata zaročenca dobro paziti, da položita kozarca lepo vsak pred svoj krožnik, nikdar ne médnju; to bi namreč pomenilo, da bo njun zakon kmalu vrag vzal.

In potem določitev poročnega dne! Na Norveškem sta za poroko najugodnejša dneva nedelja in torek, posebno še, kadar luna narašča.

Petek je pa skoraj povsod na glasu srečnega dne, le redki so kraji, kjer to ne drži in jim je ta dan posebno priljubljen.

V nekaterih slovanskih deželah nevesta zadnji teden pred poroko ne sme iz hiše. Če pa mora na neogibne opravke, Bog ne daj, da bi si pozabila obesiti križ okoli vratu, med potjo mora pa neprestano moliti očenaš. To je zato tako važno, ker poslednje dni pred poroko na ubogo dekle neprestano preže najhujši čarodeji in hudobci, ki bi jo na vsak način hoteli pogubiti. Ravno zato, da te hudobce potolažijo, se je udomačila navada, da zaročenkini bližnji sorodniki prinašajo nevesti darila. Iz tega je potem nastal običaj poročnih daril.

Na Norveškem morata dan pred poroko bodoča zakonca večerjati iz istega krožnika; to bo utrdilo skladnost bodočega zakona. Nekoč so imeli Norvežani tudi navado, da je nevesta kupila poročno obleko ženinu, le-ta pa nevesti. Tega običaja danes ni več, vzlic temu pa mora pri vseh porokah (naj bo ženin še tako bogat in nevesta še tako siromašna) nevesta prinesiti v zakon vso posteljnino, drugače bodo njeni otroci slabotni in bolehi.

Pot, po kateri gresta ženin in nevesta v cerkev, je polna skrivnih pastí. Zato morata biti oba budno na straži. Najprej je potrebno, da je kočija, v kateri se peljeta k poroki, last katerega bližnjega sorodnika ali pa vsaj kakšnega dobrega prijatelja. Dalje morata gledati, da si na vožnji v cerkev ne ogrneta nog in kolen s kocem; s tem bi tvegala siromaštvo,

Mož, ki je Rockefellerja

napravil popularnega

Za Ala Capona pa ni hotel delati

Iz Newyorka poročajo, da je tam umrl dr. Evan Lee, »genij reklame«, mož, ki je delal reklamo za velebilijarderja Johna D. Rockefellerja in še za nekatere druge ameriške milijonarje in industrije.

Evan Lee je umrl nekaj dni po prihodu iz Nemčije, kjer se je mudil več mesecev. Zveze z Nemci si je bil napravil leta 1930, ko so ga sprejeli Hitler, Göring in Göbbels.

Dr. Evan Lee se je proslavil — tako beremo v londonskem »Daily-Herald« — ko je populariziral znanega ameriškega milijarderja Johna D. Rockefellerja. Pred svetovno vojno je bil Rockefeller strašno osovražen zaradi brezobzirnega in neusmiljenega ravnanja z delavci. Zato ravno je poklical Leeja, ga imenoval za svojega reklamnega šefa in mu naložil, da ga »priljubi« v ameriški javnosti.

Lee je šel vneto na delo. Prvo mu je bilo, da dobi zveze z velikimi dnevniki. Potem je začel — za mastne honorarje, kajpada! — spravljati v časnike kratke

novice o Jahnju Rockefellerju in anekdote iz njegovega življenja, ki so predsednika »Standard-Oila« slikale javnosti kot ne-navadnega dobričina in pravega očeta njegovega delavstva. Vsako dobro delo Johna Rockefellerja so obešali na veliki zvon, tako da so ljudje kmalu začeli gledati v njem pravega svetnika.

To je bil prvi veliki uspeh dr. Leeja. Njegovo ime je postalo slavno širom Amerike, njegove blagajne so se jele polniti. Postal je reklamni šef jeklarske, železniške, premogovne in sladkorne industrije v ameriških Združenih državah.

Pravijo, da mu je nekoč ponujal prosluli gangster Al Capone pol milijona dolarjev (20 milijonov Din), če bi tudi njega tako »priljubil« med Američani, kakor je Rockefellerja. Lee je pa ponudbo odklonil.

»Škoda!« je tedaj skomignil Al Capone z rameni (takrat je bil še prost).

»Škoda... zakaj če se mu je stvar posrečila z Rockefellerjem, ni vrag da se mu ne bi tudi z menoj!«

V posteljo jo je prišel snubit!

Originalna snubitev mladega turškega vdovca pri lepi vdovi — toda ona zanjo ni imela smisla in ga je tožila

Neki carigrajski trgovec, Nedžib Efendi po imenu, se je moral zagovarjati pred carigrajskim sodiščem zaradi zelo nevsakdanjega prestopka. Nedžib se je namreč neke lepe noči vtihotapil k svoji sosedji Nedžibi Hanemi. Le-ta je sladko spala na svoji postelji. Brez pomišljanja je tudi Nedžib Efendi smuknil pod njeno odejo, zbudil mlado ženo (najbrže z nežnim poljubkom) in jo prosil za roko.

Toda Nedžiba Hanema, ki jo je navzočnost neznanega in toli podjetnega moža v njeni postelji le preveč prestrašila, je začela vpiti na pomoč. Tako ni

drznemu snubcu kazalo nič drugega, kakor da jo jadrno odkuri, še preden se prikažejo sosedje.

Nedžiba Hanema je vsiljivca tožila in Nedžib je moral pred sodnika.

»Vdovec sem,« je obtoženec pojasnil sodnikom, »in dva otroka imam. Tudi moja sosedja je vdova. Tako sem si mislil, da sva kakor nalašč drug za drugega, pa sem jo prosil za roko. Priznam, da sem si nekoliko slabo izbral uro in način...«

Sodišče je Nedžiba Efendija obsodilo na denarno globo, ker je vdri v tuje stanovanje.

Dnevnik trpeče zakonske žene

Kaj vse v Ameriki zadošča, da te sodnik razporoči

Čeprav Amerika nič več ne slovi za bogve kakšno znamenitost, kar se zakonskih ločitev tiče se tam še danes najprej pripete originalne razporoke, ki bi bilo večna škoda, če jih ne bi zapisali.

Tako se je n. pr. neka gospa Kazanova iz Filadelfije razporočila s svojim možem in ga dala razen tega še aretirati, ker je zaostal z vzdrževalnino. Ker je pa ubogi Kazanov imel kačo v žepu, ni mogel plačati in sodnik ga je obsodil za trideset dni na lepše. Ko je ves obupan odhajal iz sodne dvorane, se je pa bivši zakonski ženi le zasmilil: »Pustite ga rajši!« je rekla sodniku. »Saj ga spet vzamem k sebi, če bo nehal piti in če se bo sem pa tja malo okopal!« Sodnik je na to pristal, obsodil je pa nemarnega zakonca na to, da se mora dvakrat na teden okopati. Njegovi ženi je naložil, da sodišču takoj sporoči, če njen mož ne bi hotel prestajati svoje »kazni«.

bedo in zapuščenost v starosti. Najvažnejše je pa, da se nevesta pred poroko ne smeje. Zakaj če bi vidno kazala svoje veselje, bi samo izzivala hudobca, ki bi se zato prej ali slej maščeval. Kdor se preveč smeje pred poroko, se bo premalo po poroki.

Na dan poroke mora severna nevesta imeti nekje pri sebi skorjico kruha, bodisi v žepu, ali med perilom, ki ga ima na sebi, ali pa na golem životu. To skorjico mora na vsak način spraviti do drugega jutra. S tem si namreč zagotovi spoštovanje svojega moža in se za zmerom obvaruje gmotnega pomanjkanja.

(Magasinet, Oslo)

Drugi primer. Na sodišče v Omahi je ondan prišla gospa Arnstonova in zahtevala, naj sodnik obsodi njenega pravkar ločenega moža, nekega pismonoša, na plačilo alimentov. Gospod Arnston se je bil svoji ženi zato zameril, ker je pri raznašanju pošte le preveč pogledal za ženskimi krili.

»Zakaj naj bi ji plačeval alimente?« se je začudil bivši mož. »Zato, ker je tako okrutno ravnala z menoj in me z bičem in z golfskim tolkačem pretepla!« — »Takšna laž!« se je ogorčila gospa Arnstonova z obrazom neizmerno užaljene nedolžnosti. »O okrutnem ravnanju ne more biti niti govora; če sem ga pretepla, sem to storila vselej le s pestmi, s kakšno vejo ali pa z jermenom!«

Tretji primer. Pred sodnika v Grays-Landingu (Pensilvanija) je prišla gospa Oliva Reynolds in terjala obsodbo svojega moža. Vprašali so jo, kakšne dokaze ima, pa je potegnila na dan svoj dnevnik, ki ga je pisala nepretrgoma od poroke. V tem dnevniku se tudi bere:

»6. julija 1924: Clarence (plemeniti soprog) me je podil po vsej hiši in mi grozil s smrtjo. — 17. junija 1927: Z nogami je skakal po meni, dokler nisem izgubila zavesti. — 12. oktobra 1928: Sunil me je z nogo iz postelje. — 10. februarja 1930: Z razbeljeno grebljo me je dregnil v obraz; od tega so mi ostale brazgotine, ki mi bodo do smrti kazile obraz. — 15. februarja 1930: Grozil mi z revolverjem. — 22. marca 1932: Vrgel me na cesto.«

Sodnik je gospe Reynoldsovi ustregel in jo ločil.

Grof Monte Cristo

Roman

Napisal

Aleksander Dumas

63. nadaljevanje

»Prav imate, ljubi Albert; o tem najrajši govori.«

Albert se obrne k Haydéeji:

»Koliko ste bili stari, ko ste zapustili Grško?«

»Pet let.«

»Pa se še spomnite svoje domovine?«

»Če zaprem oči, vidim vse jasno pred seboj.«

»Kako daleč sega vaš spomin?«

»Dobro se še spomnim nekaterih stvari iz dobe, ko sem šele dobro shodila. Takrat me je mati, Vaziliki ji je bilo ime — to pomeni Kraljevska — prijela za roko, pa sva šli s tenčico pokriti na trg in prosili vbojajme z besedami: »Kdor siromakom dá, Večnemu posodi.« Ko je bila denarnica polna, sva se vrnila v palačo in mati je ves denar, kar sva ga nabrali, ker so naju imeli za prosjakinji, brez očelove vednosti poslala predstojniku samostana, da ga razdeli med jetnike.«

»Koliko ste bili takrat stari?«

»Tri leta,« odgovori Haydée.

»Tedaj se še vsega spomnite, kar se je od takrat godilo okoli vas?«

»Da, vsega.«

»Gospod grof,« se Morcerf obrne tiho k Monte-Cristu, »prosite jo, naj kaj pove iz svojega življenja. Sicer ste mi prepovedali omeniti ji mojega očeta, a morda ga bo ona; ne morete si misliti, kako srečen bi bil, če bi slišal njegovo ime iz toli lepih ust.«

Monte-Cristo se obrne h Grkinji in ji reče z ostrim poudarkom grški:

»Pripoveduj nama o usodi svojega očeta, samo izdajalčevo ime izpusti.«

Haydée globoko vzdihne in oblak ji zastre alabastrsko čelo.

»Kaj ste rekli?« vpraša tiho Morcerf.

»Ponovil sem ji, da ste moj prijatelj in da ji zato ni treba pred vami ničesar prikrivati.«

»Česa se tedaj še spomnite iz svojega detinstva?« se spet obrne mladi mož h Grkinji.

»Spomnim se, kako sem ležala v senci velikega figovega drevesa kraj jezera, čigar drhteče vode so zdaj pa zdaj zamigljale skozi listje. Oče je ležal na blazinah pod drevesom, mati ob njegovem znojju, jaz sem se pa igrala z njegovo dolgo belo brado in s handzarjem z demantnim ročajem, ki mu je fičal za pasom. Zdaj pa zdaj je priteknel kateri Albanec in nekaj povedal, oče je pa malomarno odgovoril: »Ubij gal' ali pa: Naj živi!«

Štiri leta mi je bilo, ko me je nekega večera mali zbudila. Spali sva v palači v Janini. Mati me je vzela iz pernic; videla sem, da joče. Brez besede me je nelsa iz sobe, po širokih stopnicah dol; in zagledala sem okoli sebe vse polno žensk, same materi dodeljene sužnje, strežnice in kormornice, olovorjene s svežnji, vrečami, nakitom, dragulji in mošnjami denarja. Za njimi je pa prihajala straža dvajsetih mož, oboroženih z dolgimi puškami in samokreši.

Verjemite mi, se prekine Haydée v pripovedovanju in že pri samem spominu prebledi, »že ob pogledu na toli dolgo vrsto sužnjev in žen, opotekajočih se od zaspanosti, me je obhajala nepojmljiva groza. Po zidovih so skakale pošastne sence: slike bežeče množice v luči plamenic. Hitite! zasllišim tedaj glas od zadaj. Vztrepetala sem. Vse je vztrepetalo. Zakaj bil je glas mojega očeta.

Prihajal je poslednji v sprevidu, ogrnjen v bleščeča oblačila, s karabinko v rokah, ki jo je dobil v dar od vašega cesarja. Naslanjaje se na svojega ljubljence Selima nas je gnal pred seboj, kakor žene pastir svojo čredo.

Moj oče, povzame Haydée in dvigne glavo, »moj oče je bil oni znameniti mož, ki ga je Evropa poznala pod imenom Alija Tependelinija, paše janinskega, pred katerim so vsi Turki trepetali.«

Ne da bi si znal pojasniti zakaj, vztrepetala tudi Albert pri teh besedah, izgovorjenih z nepopisnim dostojanstvom. Zdelo se mu je, kakor bi nekaj zloveščega gorelo v njenih očeh.

»Kmalu smo se ustavili,« povzame Haydée. »Prišli smo do znojna stopnic ob bregu jezera. Mati me je krčevito pritisnila na prsi; dva koraka za seboj zagledam očeta, kako se nemirno ozira naokoli. Spodaj je bil privezan čoln. Stopili smo vanj. Razen veslačev so zavzeli prostor v čolnu samo še ženske, moj oče, moja mati, Selim in jaz. Straža je ostala na bregu.

Čoln je šel ko veter. »Zakaj se vozimo tako naglo?« sem vprašala svojo mater.

»Tiho, otrok, mi je odgovorila. Bežati moramo.«

Nisem razumela. Zakaj bi moj oče bežal? On, vsega mogočni, ki so navadno drugi bežali pred njim, čigar geslo je bilo: »Naj me mrze, samo da se me boje!«

Pa je bil res beg. Pozneje so mi povedali, da se je janinska posadka, sifa neprestane službe...«

Haydée prestane. Njene oči se vprašujoče upro v Monte-Crista, ki je ves čas ni izpustil iz oči.

»Rekli ste, signora,« jo spomni Albert, ki je z veliko napetostjo sledil deklinirani pripovedovanju, »da se je janinska posadka, sifa neprestane službe...«

»Začela posajati s turškim vojnim ministrom Kuršidom, ki se je imel po sultanovem ukazu polastiti mojega očeta. Moj oče je pa poslal sultanu nekega francoskega častnika, ki mu je popolnoma zaupal, nato se je pa skle-

Se nadaljuje na 4. strani v 4. stolpcu

Irska sirota — osrečevalec ljudi

Dublin. — Pred nekaj dnevi so se časnikarji pogovarjali z zanimivim mladim Angležem. V Dublinu so ga poznali vsi meščani kot »otroka sreče angleške države«. Fant je bil sirota, ki je v irski loteriji izžrebal najsrečnejše številke. V štirih letih je izžrebal sedem glavnih dobitkov, na žalost ne zuse.

Charles MacLean, tako mu je ime, je osrečil sedem ljudi z milijoni. Ti srečniki so mu pa v zahvalo poslali lepe darove.

Pred dvema letoma je poslednjikrat izžrebal glavni dobitek. Zrebel je določil dobitke nekemu bogatemu farmerju v Avstraliji. Le ta je mladega dečka posinovil in ga povabil na svojo farmo.

Njegovo življenje bi bilo prav dobra snov za film.

Casnikarjem je pripovedoval: »Niti sam ne vem, kako je bilo z menoj v zgodnji mladosti. Oče mi je padel v vojni, mati je pa umrla tik po končani vojni, tako da še nje ne pomnim. Z dvema letoma so me sorodniki oddali v sirotišnico v Dublinu. Tam sem živel lepo življenje. V zavodu, kjer vlada red in snaga, sem se naučil vsega koristnega za življenje. Spomladi 1930 me je žreb izbral za žrebarja državne loterije. Vsako leto izberejo tri 10—16 letne dečke za ta posel.

Ze pri prvem žrebanju sem potegnil številko za glavni dobitek. Tudi jeseni istega leta sem žrebal, toda takrat nisem imel srečne roke. Pol leta kasneje sem izžrebal tri velike dobitke, leto za tem pa kar dva glavna.

Leta 1933 sem izžrebal poslednji, torej sedmi glavni dobitek, ki ga je prejel farmer iz Avstralije, moj zdajšnji krušni oče. Šele letos sem se odpravil na dolgo pot, prepričan, da bom našel v novem svetu srečo in zadovoljnost.

Charles MacLean je prejel od vseh lastnikov srečk, ki so zadele glavne dobitke, dosmrtno rento; že od tega denarja bi lahko brez skrbi živel do konca svojih dni. Zdaj se mu ponuja povrh še krasna bodočnost na avstralski farmi, ki jo bo nekoč podedoval.

Ljubezniva soproga

Praga. — Neka 25letna žena, šele dve leti poročena, se je hotela svojega moža poceni odkrižati. Namazala mu je na kruh sirovo maslo pomešano s fosforjem. Čez to je pa iz posebne ljubeznosti po ložila posebno debelo ploščo njegove najljubše salame, mu jo prijazno ponudila in mu voščila dober tek.

Toda mož ni bil preveč zaupljiv; moral jo je že poznati. Ko je po prvem grizljaju začutil, da ga v grlu žge, je jadrno vzel pot pod noge in stekel na policijo, od onod pa v bolnico, da so mu izprali želodec. Na policiji so kemiki preiskali »okusnic« sendvič in našli v njem fosfor. Zeno so aretirali. Na policiji je brez obotavljanja priznala, da se je hotela poročiti z drugim, zato bi se pa morala prvega odkrižati. Na žalost se ji ne to ne ono ni posrečilo.

Brat? Sin — ali vnuk?

Madrid. — Čudna zmešnjava se je pred kratkim pripetila pri nas. Zgodil se je namreč neverjeten slučaj, da sta neka mati in njena hči ob isti uri porodili, vsaka sinčka. Od veselja nad tolikšnim blagoslovom je porodniško osebje pozabilo otroka zaznamovati, tako da sta zdaj dve rodbini v mučni negotovosti, ali je otrok, ki ga odgajata, res njihov ali ne. Da ne doji nemara mlada žena lastnega brata, babica pa vnuka...

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Sanjske tablete

Lyon. — Nekemu tukajšnjemu lekarnarju obrt ni ravno preveč cvetel — kaj hočete, konkurenca je dandanašnji prehuda — pa je začel misliti na lastno specialiteto. Pri lekarnah je namreč specialiteta, da se rade specializirajo na posebne specialitete. In je začel izdelovati originalne tablete za — sanje. Po mestu je dal nabiti lepak z besedami: »Regulariraj svoje sanje! Pri meni dobiš znanstveno preizkušene tablete, numerirane po vrstah sanj. Stanejo pa samo pet frankov.«

In bistri lekarnar je vrgel tablete v promet.

Kupčija je imenitno cvetela. Dokler niso ljudje nekega dne prišli k pameti in do spoznanja, da na teh čudežnih tabletah prav za prav nič ni. In so lekarnarja tožili.

Sodnik bi si bil premeten za lekarnarja zelo rad privoščil, češ da je sleparil ljudi, toda zadovoljiti se je moral z malenkostno obsodbo zaradi škodljivosti njegovih tablet za zdravje. Zakaj nobeden izmed kupeev tablet ni hotel pričati zoper njega; vsi osleparjenci brez izjeme so izjavili, da so po tabletah res imenitno sanjali.

Kakao ni več samo bogatim dostopen, temveč si ga more vsakdo privoščiti. Zavitok Mirim kakava za 4 osebe stane samo 1 Din. Mirim kakava je priznano dober in okusen, pa tudi izredno hranljiv in okrepujoč. Dobite ga v vsaki trgovini.

Po nedolžnem zaprt 22 let

Čikago. — Pred dva in dvajsetimi leti so zaprli v Ameriki obrtnika Jakoba Defleurja. Obsojen je bil na dosmrtno ječo zaradi dvojnega umora.

Sicer je Defleur pri razpravi leta 1916. trdovratno tajil krivdo, vendar so ga kljub obupni obrambi obsodili.

Pred nekaj tedni je pa prišlo v jetnišnico pismo za Jakoba Defleurja, ki ves čas svojega jetništva ni prejel nobene pošte. Predstojnik sodišča, ki pregleduje dospelo pošto, je ostrmel, ko je to pismo prebral.

Neki Eugen Arts iz Defleurjevega rojstnega mesta je namreč pisal Defleurju:

»Umora, ki so ju prisodili vam in za katera se po nedolžnem pokorite že 22 let, sem izvršil jaz, Eugen Arts.«

Oblasti so takoj uvedle preiskavo. Dognale so, da Arts ni lagal. Orožniki so ga prijeli in odvedli v preiskovalni zapor. Pri zaslišanju je morilec izpovedal: »Dva in dvajset let sem se huje pokoril za svoj greh v sobi doma, kakor če bi bil zaprt. Živel sem neprestano v strašnem strahu. Vsako uro sem pričakoval biriče. Dva in dvajset let sem preživel v peklju, ki sem si ga sam naložil. Zdaj sem obnemogel. Nisem mogel več molčati.«

Domači so povedali, da je leta 1912., tik po Defleurjevi obsodbi, Eugen Arts popolnoma osivel, čeprav je bil šele 22 let star. Domači niti slutili niso, kakšen greh ima Eugen na vesti.

Defleurja so seveda takoj izpustili. Vesel je ko otrok in pravi, da se je v teh dolgih letih ječe šele naučil ceniti prostost.

Tri sto buteljk — za najboljši roman

Pariz. — Kakor povsod na svetu, razpisujejo tudi na Francoskem nagrade za najboljša knjižna dela, romane, pesmi, pripovedke, novele itd. Razlika je le v tem — in ta razlika je bistvena — da francoski pisatelji ne dobe zmerom zve-nekega denarja za nagrado, temveč dobro staro vino v buteljkah.

Nedavno je spet neka založba na Francoskem razpisala nagrado za najboljšo knjižno delo. Za nagrado je določila sod starega vina. Tekmovali so najboljši francoski romanopisci. Usoda se rada pošali. Tudi tokrat se je. Nagrado je dobil pisatelj, ki še živ dan ni pil vina. Časnikarjem je rekel, da ga bo prodal na licitaciji: »Kdo da več?«

Neka založba na Burgundskem je pa obljubila za najboljšo knjigo 300 buteljk najfinejšega belega vina letnika 1917.

Književniki so se kar pulili za nagrado, zlasti tisti, ki jim je kaj do zlahtne kapljice. Pred nekaj dnevi je priznala komisija nagrado francoskemu romanopiscu Pavlu Casainu za njegov novi roman »Preproga naših dni«.

Pisatelj je dobil precej drugi dan 300 buteljk odlične pijače. Nikoli, pravi, ni bil bolj ponosen na nagrado kakor tokrat. Dejal je pa, da sicer ni skopuh, a tega vina ne bo dal nikomur pokusiti; spil ga bo kar sam.

Zdi se, da je ta način nagrad zelo uspešen, toda ne bilo bi napak, če bi dali pisateljem, ki se ženó, za nagrade vsaj nekaj »predjemščine«. Morda bi sladka kapljica njihove muze še bolj navdahnila.

Tri sličice iz Pariza

Na Elizejskih poljanah. Ovinek. Vrsta vozil se sunkovito ustavi. Zadnji del elegantnega avtomobila oplazi pri umiku blatnik taksija za njim.

Prizadeti šofer se razsrdi:

»Da bi te vrag, neroda hudi...«
Toda še preden utegne kletvico dogovoriti, se prikaže iz avtomobila ljubka plavalasa glavica in se s prosečim smehljajem obrne k svoji žrtvi.

In galantni šofer se brž popravi:

»...angelska!«

Pisan kačji pastir je zašel na avenijo blizu Trocadéroja. Kako si se mogla zmotiti, živalca, da sploh še živi? Saj je že zdavnaj konec poletja, dirindaj pariških ulic pa tudi ni zate.

Tisti mah pridrvi taksij. Zbogom, sirota, po tebi je!

O, ne! Ko se je razkadil višnjevi plin izpuha, se spet prikaže kačji pastir, razposajeno švigaje sem in tja, kakor da niti ne sluti nevarnosti, ki ji je pravkar ušel — potem pa počene na majceno mlako na tlaku in jame srebatí vodó.

V varieteju so imeli krstno predstavo. Zongler menda ni bil razpoložen; prva točka se mu ni prav posrečila in iz vrst gledalcev so se že zaslišali žvižgi.

Razpoloženje občinstva je čuden fluid. Njegovo sovravnost igralec čuti, vidi in sliši, pa če bi bil gluhi in slep. Jemlje mu vero vase.

Zonglerju se je druga točka pokvarila. Tretja še bolj. Roke so se mu tresle. Žvižganje je postajalo čedalje sovražnejše.

Siromak se je obupano obrnil k občinstvu. Njegove oči so tako milo prosile prizanesljivosti, da se je ljudem zamislil v srec. Kakor bi odrezal, je žvižganje utihnilo — še več: prejšnji nezadovoljni se začeli vzpodbujajoče ploskati. Artistu se je vrnilo zaupanje vase in ko je končal prihodnjo točko, mu je vsa dvorana priredila navdušen aplavz.

Novela „Družinskega tednika“

Naš Lampo

Španski napisal Carlos el Majo

Sedel sem v neki pristaniški krčmi v Victoriji (Brazilija) in se pogovarjal z mladim gostilničarjem. Najin pogovor se je v glavnem sukal okoli kač, ki so v teh krajih precej pogoste in nevarne.

Krčmarju pred nogami je ležal pes. Njegove temne, zveste oči so spremljale sleherno gospodarjevo krettnjo, čeprav mu je na oči padajoča dlaka zelo ovirala vid.

Gostilničar se je zdaj sklonil, ljubezno pobožal psa po glavi in dejal: »Da, kače... o tem bi vam lahko povedal zgodnico, ki sem jo sam doživel.«

»Moja starša,« je začel, »sta imela kakih dvajset milj od tod, blizu Castella, majhno farmo. K posestvu je spadala precejšnja čreda živine. Da bi jo imela pod stalnim nadzorstvom, sta si kupila psa. Ime sta mu dala Lampo.

Če samo to ime izgovorim, čutim, kakor bi z roko pogladil njegovo razmršeno glavo. Glavo, ki je njena dolga dlaka padala na rjave, živo leskeče oči.

Lampo je imel navado, da je srdito zarenčal in pokazal zobe, kadar nas je hotel posvariti pred grozečo nevarnostjo; zato sem se ga vzlic njegovi zvestobi in dobrodušnosti dostikrat bal. In Lampo bi bil res strašen sovražnik, če bi se bil kdo drznil le dotekniti se naše živine.

Če bi se pa kdo v noči približal naši hiši, bi mu bil prav gotovo skočil za vrat. Skratka, Lampo je vedel, kaj je njegova dolžnost, vedel je, da mora noč in dan varovati vse kar spada k hiši.

Mi otroci smo bili dostikrat sami, zakaj oče je imel opravka na polju, mati je pa morala daleč spodaj na reki prati perilo.

Kadar nas je mati zapustila, je poprej za hišo pod drevesom razprostrla veliko belo odejo za nas otroke in rekla Lampu: »Pazi, v tvoje varstvo izročim otroke, glej, da jih bom dobila spet zdrave in cele.« Potem je lahko mirno šla in izostala kakor dolgo je morala — Lampo se ni zgenil z mesta. Sedel je tam in pazil na nas kakor pravi angel varuh.

Takrat sem bil star osem let. Nekega dne, bilo je v največji vročini, je šla mati pomagat očetu na košnji, ker je grozila nevihta. Meni je pa resno rekla: »Ti si najstarejši, ti moraš skupaj z Lampom paziti na brate in sestro. Pred vsem ti pa zabijem: da se mi ne daš premočiti, da bi tokal za metulji, kakor imaš navado!«

Kakor vselej je tudi to pot razprostrla odejo. Sedel sem z brati in sestro nanjo; najmlajši bratec je imel komaj leto dni in še ni znal hoditi.

Komaj nam je mati izginila izpred oči, je že priletel metulj, dva, pet, deset metuljev. Zame je bila huda izkušnja, da nisem stekel za njimi. Letali so sem in tja, časih čisto tik mojega nosu, kakor da bi me hoteli dražiti, češ: »Saj ne smeš! Saj ne smeš!«

Toda vselej kadar so te nagajive živalce porogljivo sfotale čezme, vselej je Lampo besno pokazal zobe, kakor bi me hotel posvariti. Njegovo renčanje je pomenilo, da moram

prav tako vztrajati na svojem mestu kakor on na svojem.

Zrak je postajal že kar dušeč in Lampo je čedalje pogosteje hlatal po mušicah, da ga ne bi spanec premogel.

Ležal sem na hrbtu in gledal v oblake, ki so se začeli zlovešče zbirati na nebu. Toda glej, prav takrat je moral prileteti tako lep metuljček tako živih barv, da me ni več vzdržalo.

Skočil sem na noge, da ga ujame. Toda slučajno so se mi oči ustavile na odeji in se zagledale v nokak ozek trak, ki se je odražal od beline odeje redaleč od mojih bratov. Dva brata, ki sta se igrala s kamenčki, nista ničesar opazila, in tudi meni se je izprva zdelo, da je le senca veje, ki jo veter maje. Toda stvar se je plazila čedalje bliže in se vila proti mojemu najmlajšemu bratcu, ki je ležal z golimi nožicami in spal.

Bila je kača. Ostreje sem pogledal in razločil znamenje 'V' na njeni glavi. Takoj sem se spomnil, kaj mi je oče pripovedoval o tem znamenju. 'V' pomeni 'vipero', to je strupeno kačo.

Strah mi je vzel razum in me popolnoma odrevenil. Šele nekaj trenutkov nato sem se toliko zavedel, da sem zavpil na ves glas: »Lampo! Lampo!« kakor bi klical svojega očeta ali mater.

Pes je skočil s kamna, kjer je ležal. Videl sem, kako se prizadeva, da bi odrinil dlako, ki mu je zastirala pogled, da bi videl, kje je nevarnost. Toda zaman. Ničesar ni videl in mojih prestrašenih oči tudi ni razumel. Ker si ni vedel dru-

gače pomagati, je glasno zalajal. Takrat se je plazilka ustavila, se zvila in neodločno obstala.

Tedaj sem zaslišal za seboj presunljiv krik. Bila je moja mati. Roke so ji mrtvo omahnile ob bokih, oči je pa z brezumno grozo upirala v mojega malega bratca, proti kateremu se je kača zdaj spet začela plaziti. Toda le trenutek je moja mati stala pri miru; zagnala se je naprej, kakor bi hotela gnusno žival z golimi rokami zadaviti, čeprav je vedela, da pomeni to zanjo neogibno smrt.

Toda pri tej njeni krettnji je Lampo vendar že videl, kaj je. Še zdaj mi je v spominu divje plameniči pogled njegovih oči, ko se je pognal proti kači. Plazilka je bila takrat že skoraj tik mojega bratca. Z enim samim udarcem svoje tace jo je otmil, potem jo je pa pregriznil na dvoje in zagnal obe polovici daleč proč v travo.

Potem je sunil z glavo nazaj, da se je vendar že otresele nadležne dlake, ki mu je padala na oči, in nas po vrsti obletel, ali smo živi in zdravi. Nato se je pa vlegel materi k nogam in jo pogledal, kakor bi jo hotel vprašati, ali je zadovoljna z njim.

Jaz se še dolgo potem nisem opomogel od neznankega strahu, ki sem ga takrat prestal.

Ko je naš vrli Lampo poginil, smo zelo žalovali za njim. Ker je bil pa samica, nam je pustila štiri prav tako zveste potomce, na katere smo prenesli našo ljubezen in hvaležnost. Eden izmed njih je moj Ratto,« je končal gostilničar in pogladil psa ljubeče po glavi.

Tiger proti radirki

Napisal O'Lien

Ali poznate historijo o O'Wrongu, ko je s čisto navadno trdo radirko... Ne poznate je? Nu, pa poslušajte.

O'Wrongova specialiteta so džungle. Od Bornea pa tja do Prednje Indije sega njegova druga domovina. V njej živi, v njej potuje. Tisočkrat je bil že priča nezasišanih pustolovščin v senči stoletnih dreves pragozda, stokrat je že ušel smrti le po golem naključju.

Sreča je zmerom na strani močnega. Tako je O'Wrong zaslovel: predrzen do blaznosti, hladnokrven in izumljiv v stiski. Njegove pustolovščine polnijo debele zvezke, ki jih stotisoči z užitek beró. Kako si je O'Wrong rešil življenje z radirko — in kako je O'Wrong do te radirke prišel?

Bil je eden izmed najbolj peklenških položajev, ki jih utegne doživeti lovec na tigre.

Od ranega jutra je zalezoval starega tigra, ki je bil že dva meseca domačinom štirideset kilometrov naokrog strah in trepet. Bila je stara, premetena in izkušena zverina, to je O'Wrong dobro vedel in zato ga je zalezoval kakor sam vrag.

Napočil je večer in nato tropska noč, ki jo je medlo razsvetljeval le ozek krajec. Domačini, ki so prišli z O'Wrongom, so ždeli nekaj korakov vstran, pol mrtvi od dolge hoje. Tedaj se je zgodilo, da je O'Wrong, ko je prežal na tigra, zaspal.

Prebudil se je s čudno lesenimi in čudno težkimi nogami. Skušal jih je premekniti, tedaj je pa nekako pri prstih na nogah zaslišal razjarjeno sikanje. Ob enem je začutil na obeh mekih čudno mehko gibanje in prožni stisk vijočih se kačjih teles, ki so oklepala njegove no-

ge. In potem je zagledal O'Wrong: dve kobri sta si bili izbrali njegove tople noge za nočno ležišče in se ovili okoli njegovih meč. Zdaj sta pa, razdraženi, ker sta se odreveneli nogi zgenili, šinili kvišku glavo z napihnjenim vratom, ki je toli značilen za strašno indijsko klobučarko.

O'Wrongu je bilo težko ostati pri miru v tem kočljivem položaju. Toda še težje mu je bilo v tej nepremičnosti, ko so ga mišice neznanke sklelele, dotipali se do velikega revolverja za pasom. Puška mu je ležala med nogama; njena cev se je izgubljala v kepasti gmoči obeh kač. O'Wrong je vedel: če bi se puške samo doteknil, bi to pomenilo pozvati obe zverini, naj nemudoma zasadijo svoje strupene zobe v njegove noge.

Naposled se je z roko priplazil do kopita težkega revolverja. Tisti trenutek se je pa nad O'Wrongom odprl sam pek. Nad njim je zahreščalo vejevje — in O'Wrong je zagledal komaj dva metra pred seboj mogočno glavo starega tigra. Hripavo rjojenje je tri domačine kakor bi trenil pognalo na prvo drevo.

Takšen je bil položaj, ko celo sam O'Wrong prvič v svojem življenju ni videl rešitve. Vsi možni razpleti so mu švignili skozi možgane. Toda nobeden mu ni kazal poti iz obupnega položaja: dve strupenjači na njegovih nogah, dva metra pred njim tiger, desnico ob revolverju — a kaj je revolverski strel za odraslega tigra! — do puške pa ne more.

Takšen je bil torej položaj, ko je O'Wrongu radirka rešila življenje. Zakaj O'Wrong je — po dolgih sekundah premišljevanja — segel po njej, zra-

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje » 3. strani

nil um kniti v zavetišče, ki si ga je bil že zdavnaj izbral.«

»Pa se spomnite, kako je bilo onemu častniku ime?«

»Ne, ne spomnim se,« odvrne Haydée; posvaril jo je bil nagel pogled iz Montecristovih oči. »Morda mi bo pozneje prišlo na um.«

Albert je že hotel povedati očetovo ime, tedaj pa Montecristo počasi dvigne kazalec. Mladi mož se spomni svoje pri-sege in nič ne reče.

»Počasi smo pluli naprej. Pred nami se je razprostiral majhen otok. Na njem je stal grad; tja smo bili namenjeni.

Ko smo pristali, so nas spravili v veliko jamo, ki se je razprostirala pod gradom. Tam sem videla ne enem samem kupu šestdeset tisoč mošenj, zraven pa dve sto sodčkov. V mošnjah je bilo za pet in dvajset milijonov zlata, v sodih pa trideset tisoč funtov smodnika. Pri sodih je stal Selim, ljubljenec mojega očeta; čul je noč in dan s sulico v roki, na konici sulice mu je pa gorela luntja. Imel je ukaz, da na prvi očetov migljaj vse spusti v zrak, grad, straže, njega samega, ženske in zlato.

Ne vem, kako dolgo smo tako čakali. Časih me je oče vzel z materjo na teraso pred gradom; še danes se spominjam tistih

V 24 URAH

barva, plirsira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice l. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

trenutkov, tako sem jih bila vselej vesela. Moj oče je srmel v daljavo in prežal na sleherno pičico, ki se je prikazala na obzorju, kakor bi od nje pričakoval razpleta naše usode.

Nekega jutra naju je dal oče poklicati; bil je na oko miren, a njegov obraz je bil nenavadno blede. »Potrpi, Vaziliki,« je rekel moji materi, »še danes se bo odločilo. Danes ima priti gospodarjev ferman, ki bo odločil mojo usodo. Če me pomilosti, se vrnemo v Janino, drugače pa še to noč pobegnemo.«

»A če nas ne puste zbežati?« je vprašala moja mati.

»O, ne skrbi,« je odvrnil Ali in se nasmehnil. »Selim in njegova luntja sta mi porok. Sicer hlepe po moji smrti, a da bi z menoj tudi sami umrli — do tega jim ni.«

Moja mati je na te tolažilne besede, ki očetu pač niso prišle od srca, samo vzdihnila. Tedaj se je pa oče nepričakovano zgenil. Ne da bi bil odvrnil čiči od točke na obzorju, ki je zbudila njegovo pozornost, je zahltaval daljnogled.

Moja mati mu ga je podala, bledega ko smrt. Očetu se je

diral tigre iz tega dela svoje povesti, ki jo je pravkar pisal, ustrelil obe kači in se tako rešil živ in zdrav, da bo lahko o priliki napisal drugo zgodbo o lovu na tigra.

sla roka. 'Ena ladja,' je zamrmral. 'Dve... tri... štiri...' Vstal je, pograbil orožje in nafsrel smodnika na prašnice svojih pištol.

'Vaziliki,' je rekel moji materi s tresočim se glasom, 'odločilni trenutek se bliža. Čez pol ure bom vedel gospodarjev odgovor; odidi s hčerko dol!'

'Ne, ne zapustim te!' je odgovorila Vaziliki; 'če ti umreš, umrem tudi jaz!'

'Pojdita k Selimu!' je zapovedal moj oče, poljubil mater in mene na čelo, nato so naju pa odnesli v volino pod gradom.'

Albert je že večkrat slišal zgodbo o poslednjih trenutkih janskega paše, ne sicer pri svojem očetu, ki ni nikdar govoril o tem, temveč pri drugih; toda še nikoli mu ni šla tako do srca kakor zdaj, ko mu jo je pripovedovala mlada Grkinja.

Premagana od boleštnih spominov, je Haydée za trenutek prestala in se zagledala v daljo. Monte-Cristo jo nekaj časa gleda z izrazom nepopisnega usmiljenja, nato je pa rekel grški:

»Nadaljuj, hčerka moja!«

Haydée trzne z glavo, kakor bil jo bil zvonki Montecristov glas prebudil iz sanj.

»Bilo je ob štirih popoldne; čeprav je svetil zgoraj jasen dan, smo bili mi spodaj zaviti v temo. Le ena luč je gorela v jami: Selimova lunta.

Moja mati še ni izgubila vsega upanja. Tudi ona se je zanašala na Francoza, ki je moj oče imel tolikšno zaupanje vanj.

'Kakšen ukaz si dobil od svojega gospoda?' je vprašala Selima.

'Če mi pošlje gospodar bodalo, pomeni, da nam je sultan odrekel svojo milost — in jaz bom zažgal smodnik. Če mi pa pošlje svoj prstan, mu je sultan odpustil, in vsi smo prosti.'

'Priatelj,' je odgovorila moja mati, 'če pošlje gospodar bodalo, te prosim, ubij naju rajši z njim, ne s smodnikom!'

'Kakor želiš, Vaziliki,' je mirno odgovoril Selim.

Zdajci smo zaslišali silen krik. Prisluhnilo smo: vzklik veselja je bil! Iz ust naših vojakov se je razlegalo ime Francoza, ki je šel v očetovem imenu v Carigrad: očitno je prinesel sultanov odgovor, in ta odgovor je moral biti ugoden.

'In njegovega imena se še zmerom ne spomnite?' vpraša Morcerf.

Monte-Cristo pomembno pogleda mlado Grkinjo.

'Ne, ne spomnim se ga,' odgovori Haydée. »Trušč je še bolj narasel, koraki so se jeli bližati: prihajali so po stopnicah v podzemlje. Selim je pripravil svojo sulico.

Kmalu se je prikazala pri vhodu človeška senca.

'Kdo si?' je zavpil Selim. 'Stoj!'

'Sultanu čast!' je odgovorila senca. 'Vežir Ali je pomiloščen. Življenje mu je podarjeno, njegovi zakladi vrnjeni.'

Moji materi se je izvil krik veselja in burno me je prilisnila na prsi.

Se nadaljuje na 6. strani v 4. stolpcu

Čarovnica Kleopatra

Izmed vseh žena, ki so posredno vplivale na razvoj zgodovine, ni v vseh vekih zanimivejše, kakor je bila Kleopatra, kraljica Egipčanov. Čeprav je glede na svojo vlogo v zgodovini večnega Rima prav ostro zarisana zgodovinska osebnost, je spletla ljudska domišljija okoli nje toliko skrivnostnih bajk, da se je zdela še za živega, še bolj pa po smrti neravno in čudežno bitje. Njena usoda je tako peštra in grozna da so jo z naslado premlevali vsi narodi vseh časov. Že v starem veku so opisovali pisatelji njeno življenje, pesniki so pesnili ode in romance, njim so sledili zgodovinarji in pesniki srednjega in novega veka. Shakespeare ji je postavil večni spomenik s svojimi dramami, Shaw jo je v šatiri razgalil. Kiparji so klesali to polboginjo v žlahtni marmor, slikarji so jo slikali v vseh tehnikah in žanrih.

Pred mogočnimi vrati Aleksandrije, egipčanske prestolnice, so bili leta 30 pr. Kr. poslednjo bitko v poslednji rimski državljanski vojni. Dve usodi sta bili vezani na izid te bitke. Usoda Kleopatre in Marka Antona. Cesarstvu je napočila nova doba, svetovna zgodovina je ubrala novo pot. Rim je veseljačil in z vsem sijajem praznoval Kleopatrinu smrt, Rim, ki ni videl v njej samo navadne sovražnice temveč nevarno čarovnico. Rimljani niso mogli nikoli doumeti skrivnostnega življenja Egipčanov, naroda s prastaro kulturo in zgodovino. V Egiptu je ostalo zmerom vse po starem, če je vladala železna roka ali pa dobronarčen in zanikaren vladar. Egipčani so živeli, ne meneč so za zunanji svet, po svojih prastarih zakonih in v duhu svoje skrivnostne vere. Državne razmere so bile v Egiptu sicer prav slabe, toda v umetnosti, znanosti in prefinjenosti mestnega življenja je Egipt zdaleč prekašal Rim. Tri stoletja so gospodarili v Egiptu vladarji iz rodu Ptolomeja. Vladali so samosvoje kot nasledniki faraonov.

Kleopatra je bila poslednja kraljica iz rodu Ptolomejev. Značilni lastnosti Ptolomejev sta bili: neukrotljiva volja po moči in gospostvu in krvoločnost. Kleopatra je bila pravi sad družinskega drevesa; ubijala je neprikrito, na skrivaj je zavdala neprijeteljem in nevarnim tekmečem, sicer je pa bila tudi vsak čas pripravljena izdati svoje najljubše prijatelje, če bi ji to le utegnulo koristiti.

Poleg vseh teh ogabnih ragnjenj Kleopatra vendar ni bila zgolj krvoločna krvnica, ki bi se skrivala pod krinko lepe in zapeljive ženske. Nekoč so se njena in Cezarjeva pota križala, Cezar je bil takrat že gospodar sveta, zmagovalec, vojak in diplomat. Bil je hladen in trezen računar, nezaupljiv in izkušen. Kljub temu ga je pa desetletna princesa Kleopatra priklenila nase. Njena zveza ni bila običajna ljubezenska igra — muha enodnevnica —, temveč globoka in resna ljubezen, ki je ugasnila šele s smrtjo. Nič manj čudno ni njeno srečanje z Markom Antonom nekaj let kesneje. Mark Anton se je zdel kakor ustvarjen za

Cezarjevega naslednika in gospodarja vsega takrat znanega sveta. Kleopatra ga je zapelela v svoje mreže; v njenem naročju je vojak Mark Anton sanjal sanje o velikem rimsko-orientalnem cesarstvu, o novem vstajenju velike Aleksandrije. Slep je veroval v svoje sanje tako dolgo, dokler se ni pojavil njegov tekmeec Oktavijan. Mark Anton in Kleopatra

sta plačala za svojo ljubezen visoko ceno: sama sta si s smrtjo skrajšala trpljenje.

Kleopatrina usoda je kakor roman, ki že stoletja in stoletja zanima človeštvo. Film, ki naj bi to pestro življenje pokazal v verjetni sliki, bi moral zrežirati velik umetnik, režiser, ki bi bil tako težki nalogi kos. Seveda bi bilo treba tudi ogromnih denarnih sredstev, kajti že oblačila, bojna oprema, ladje, zgradbe in še tisoč malenkosti bi požrle cele kupe denarja. Tak film bi moral biti zgodovinsko resničen, človeške usode bi moral orisati živo, značaje prepričevalno, ozračje pa v duhu let 44. do 31. pred Kristom.

Na srečo se je za filmanje tega zgodovinskega dela odločila največja filmska družba Paramount. Težko nalogo režije je vodstvo družbe poverilo izkušenemu mojstru-režiserju Cecilu B. de Millu. Mož, ki je zrežiral že toliko velikih, zlasti zgodovinskih filmov, si je izprosil več mesecev časa za temeljit študij zgodovinskih malenkosti, kajti v njegovih filmih mora biti vse do poslednjega prizora »v slogu«, natančno tako kakor piše zgodovina in kakor kažejo kipi, slike in freske tedanjih časov.

De Mille je pričel ustvarjati in je ustvaril veliko filmsko delo. Paramountov zvočni film »Kleopatra« ni samo pestro in živo prikazovanje zgodovinskih dogodkov, ni samo filmana pripovedka znanih dogodkov iz starega veka, ni samo zanimiva slika starega Rima in sijaja skrivnostnega Egipta — film »Kleopatra« je predvsem pretresljiva igra nežnosti in divjosti, sovraštva in ljubezni, vladeželjnosti in strastnega udajanja one, ki je ostala tja do smrti porosna, neukrotljiva in skrivnostna ženska — kraljica Kleopatra.

Če ima lepa ženska slučajno kaj srca, ima njeno srce prav gotovo napako.

Otto Arnold.

40dnevnicu za pokojnim kraljem Aleksandrom so slavili 17. t. m. v Beogradu, na Oplencu in drugod po Jugoslaviji in v tujini v cerkvah in molilnicah vseh ver razen katoliške; katoličani so imeli žalno svečanost za pokojnim vladarjem že 30. dan njegove smrti.

Naša vlada je sklenila spraviti marsejski atentat pred Zvezo narodov v Ženevi. Visoko odlikovanje. Danski kralj Kristijan je odlikoval Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla z lento slonovega reda. Ta red je doslej imel pokojni kralj Aleksander.

Nov upravnik dvora. Vlada je imenovala za novega upravnika dvora Nj. Vel. kralja, pehotnega polkovnika Jovana Leka.

Nobelovo nagrado za kemijo je dobil ameriški učenjak Harold Clayton-Urey, ki je skupaj z Murphijem napravil prvo kapljico tako imenovane težke vode, t. j. take vode, kjer je vodik dvakrat tako težak kakor v navadni vodi. Urey je svoje poskuse delal tri leta, a šele pred nekaj meseci se mu je posrečilo napraviti nekaj kapljice težke vode.

Težka voda je zelo draga; za čajno žličko take vode se porabi za 1000 dolarjev energije in snovi. Kakor je navadna voda blagodejna, tako vse kaže, da je težka zelo nevarna. Napravili so poskus in dali miši spiti 2 miligrama težke vode; čez nekaj minut je žival poginila. Najhujši bacili, ki jih skoraj ni moči ugonobiti, podležejo težki vodi. Učenjaki mislijo, da bi težka voda, če bi je bilo malo več kakor je je, napravila konec vsemu življenju. To so seveda šele prvi izsledki o njej; čas bo pokazal, ali nima tudi težka voda vendarle kakšno blagodejno lastnost.

V Monakovem je umrl profesor Karl Linde, star 92 let. Leta 1895 je izumil postopek za utekočinjenje zraka; na njem je zgrajena vsa sodobna mrzlotna tehnika (stroji za izdelovanje ledu itd.).

Proti bizantinizmu na Nemškem. Hitlerjev zastopnik Rudolf Hess je izdal ostro naredbo zoper bizantinizem, t. j. zoper neokusno in breznačajno padanje v prah pred mogočniki. »Z neizmerno osuplostjo«, pravi v naredbi, »berem v listih dan za dnem pozive za razobešanje zastav ob prihodu strankarskih voditeljev. Prav tako tudi neokusni prigodni članki ob rojstnih dneh voditeljev niso združljivi z značajem narodnih socialstov.« Hess je s to naredbo poslednjič prepovedal zažiganje kadila političnim voditeljem, češ da s tem ne smešijo samo le-teh, temveč tudi vso stranko; kdor bo v bodoče kršil to naredbo, bo pri priči zletel iz službe.

Prvi obrok kmečkih dolgov je že zapadel. 15. novembra je bil prvi dan vračevanja. V Vojvodini in Sremu, kjer so doma bogati kmetje, so se kar gnetli pred denarnimi zavodi, kdo bo prej plačal zapadli obrok.

Nemci se zanimajo za naš tobak. V Split so prišli zastopniki velike nemške tobačne tovarne, da se pogovore glede uvoza našega hercegovskega tobaka. Tega tobaka doslej Nemci še niso uvažali. Po trgovinski pogodbi med Nemčijo in Jugoslavijo bi se v Nemčijo lahko izvozilo okoli 12 milijonov kg našega tobaka.

Tuji v Jugoslaviji. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje izdeluje naš prvi zakonski načrt o zaposlitvi tujcev pri nas. Gre zlasti za kvalificirane tuje delavce.

Hitlerjevi se selijo iz Jugoslavije. Prejšnji teden je prišel z Nemškega poseben kurir v Maribor in v hitlerjevska taborišča v Varaždinu, Belovarju, Požegi in Lipiku. Po njegovem prihodu so se razširili glasovi, da se bodo hitlerjevski begunci v Jugoslaviji preselili na Nemško, menda že prihodnji teden.

Kamniško sedlo je terjalo dve novi človeški žrtvi: 25letnega Jožeta J. zerska in 21letno Emo Černičevo, oba iz Ljubljane. Domači so ju že teden dni zaman pričakovali s planinskega izleta, v petek ju je pa našla reševalna ekspedicija Slov. Plan. Društva mrtva na strmini pod Kamniškim sedlom. Planincema je očitno na poledeneli poti spodrsnilo, da sta zdrvela kakih 600 m globoko in se ubila.

Preteklo sredo se je v Londonu vršila mednarodna nogometna tekma Anglija-Italija. Zmagali so pičlo Angleži 3:2 (3:0). Italijani so v drugem polčasu igrali samo z 10 možmi, pa se jim je ven-

Se nadaljuje na 6. strani

Nadaljevanje s 5. strani

darle posrečilo zabiti 2 gola. Po sodbi veščakov bi Angleži s svojo igro v Rimu izgubili.

Dosedanji izidi tekem med Angleži in celinskimi moštvi:

Leta 1929: v Parizu proti Franciji 4:1, v Bruslju proti Belgiji 5:1, v Madridu proti Španiji 3:4. — Leta 1930: v Berlinu proti Nemčiji 3:3, na Dunaju proti Avstriji 0:0. — Leta 1931: v Parizu proti Franciji 2:5, v Bruslju proti Belgiji 4:1, v Londonu proti Španiji 7:1. — Leta 1932: v Londonu proti Avstriji 4:3. — Leta 1933: v Rimu proti Italiji 1:1, v Bernu proti Švici 4:0, v Londonu proti Franciji 4:1. — Leta 1934: v Budimpešti proti Ogrski 1:2, v Pragi proti Češko-slovaški 1:2 in zdaj proti Italiji 3:2.

Angleži so torej osemkrat zmagali, trikrat igrali neodločeno, štirikrat pa izgubili.

Delavec za delavca. Po sklepnih računih mestnega socialno-političnega urada je vrgla zbirka za božičnico nezaposlenim delavcem okoli 50.000 Din. Po večini so kajpada darovali siromašnejši ljudje.

Angleška megla. Prejšnji torek dopoldne je bila nad vso južno Angleško tako gosta megla, da so morali ustaviti ves cestni in železniški promet.

Po krivem prisegel, da je oče. Pred mariborskim sodiščem se je moral zagovarjati Franc Perko s Pobrčja, ker je pred sodiščem v St. Lenartu pod prisego izpovedal, da je oče nezakonskega otroka Alojzije Vogrinove, čeprav ni bil. Hotel je namreč razbremeniti nekega Ivana Schönwettera, ki ga je Vogrinova tožila za očetovstvo. Sodišče je Perka obsodilo na leto dni ječe zaradi krive prisege.

Mater je ustrelil 47letni posestnik Fr. Smodiš iz Domanjcev v Prekmurju. Dne 29. septembra se je v kleti sporekel z 72letno starko, ker mu je očitala, da ji je odnesel 600 Din. Sosedje so nato nenadoma zaslišali strel iz puške. Ko so prihiteli, so našli Smodišovo mater v poslednjih vzdihljajih, sin je pa šel v hišo. se preoblekel in se je sam odšel javit orožnikom. Pri sodni razpravi te dni je izpovedal, da se mu je puška po nesreči sprožila, ko jo je hotel prenesti drugam. Obsodili so ga na tri leta ječe.

Diplomirali so: na zagrebški pravni fakulteti g. Mirko Luznik iz Celja; na graški tehniški za kemijskega inženjerja g. Erik Schuster, sin trgovca na Mestnem trgu v Ljubljani; za doktorja kemije na univerzi v Bologni g. Bogdan Ditrich iz Ljubljane; na tehniški fakulteti ljubljanske univerze za inž. arh. g. Milan Črnigoj iz Maribora, brat tamkajšnjega magistrskega arhitekta, g. Bojan Stupica in g. Oton Gaspari, sin slikarja Maksima Gasparija. Čestitamo!

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: po dolgi bolezni posestnica gospa Kati Hamburgerjeva, rojena Sušnik, stara 57 let; gospodična Minka Erzenova, dolgoletna uslužbenka Jugoslovanske tiskarne; Stanislav Javornik, pehotni podporočnik, po dolgi in mučni bolezni; ga. Marija Kopačeva, stara 74 let; ga. Albina Zajčeva, trgovka; po kratki a mučni bolezni Ivan Kravcar, sodni sluga, star 28 let, iz Mrzle Luže pri Novem mestu, in gđ. Jožica D. Gerželjeva, hči gozdnega čuvaja iz Most pri Ljubljani. — **V Mostah** pri Ljubljani: ga. Amalija Jerašova, žena železniškega uradnika v pok. — **V Borovnici:** trgovec Ivan Kranjc. — **V Brežicah:** pater Friderik Saller, star 53 let. Zadel ga je možganska kap. — **V Celju:** Franc Goručan, 45 letni posestnik s Pristave pri Šmarju, in Matija Ljubša, upokojeni kurat, v starosti 72 let. — **V Mariboru:** 17 letna dijakinja Herta Inkretova iz Braslovč, podlegla operaciji, in gđ. Ema Rothova, uslužbenka pri kneginji Windischgraetzovi v Konjicah, stara 56 let. — **Pri Sv. Antonu** v Slov. goricah: posestnik Jakob Rojs, zaslužen mož za svojo občino. — **V Skalajah** pri Velenju: Anton Jan, dolgoletni škalski župan. — **Na Vrhniki:** ga. Ana Komparejeva, roj. Prevč. — **V Vuzenici:** gostilničar, lesni trgovec in veleposestnik Anton Lobenwein, star 61 let. — **Pokojnikom** večni mir, žalujočim naše sožalje!

iz življenja milijonarjev

Morgan & Cie.

Sin še sposobnejši bančnik od očeta — Morgan in kriza francoskega franka

IV*

Okoli pol petih je sluga predal brzojavko francoski vladi: »Morgan pride čez teden dni v Pariz.«

Že ob šestih je sporočila francoska vlada vsebino brzojavke vsem brzojavnim poslovalnicam, oglasnim in časniškim agencijam in urednikom največjih francoskih listov. Tiskovni referenti v ministrstvih so narekovali v telefone važne uvodnike vodilnim pariškim časnikom. Predsednik vlade se je odpeljal osebno v Havasovo agencijo.

Ob osmi uri zvečer je bila vsa Francoska preplavaljena s časniki, letaki, posebnimi izdajami. Po vseh ulicah francoskih mest so se drli na vsa grla raznašalci časnikov.

Prodajali so liste kakor tople žemlje. Dve besedi sta vtili up vsemu francoskemu narodu: »Morgan pride!«

V Parizu ni bilo navdušenju kraj. Niti kraljev, niti cesarjev ni francoski narod dočakal tako svečano in iskreno kakor mogotea Morgana.

Na pariški borzi je vse oživelo. Kupčije, naročila, spekulacije. Saj Morgan gotovo ne prihaja zaradi kakšne operete — kupoval bo franka! Do tiste minute so bili vsi Francozi prepričani, da bo storil franka tako žalosten konec kakor nemška marka. Borzni mešetarji so do takrat prodajali franke po dnevnih cenah toda z izplačilnim rokom dva, tri tedne kesneje. Mislili so, da bodo kupovali franke po tem roku za pločevinaste gume. Po vsem svetu so delali tako. Prodalo se je dvakrat več frankov, kakor jih je francoska blagajna sploh zmogla.

Zaradi Morganovega prihoda so tekali borzni mešetarji kako iz uma. Kupovali so franke na debelo, kajti vedeli so, da bi jih ob izplačilnih rokih morali plačati petkrat, desetkrat dražje... Morgan jim je zmešal račune. Povpraševanje po frankih je veljavo francoskega denarja močno dvignilo.

Frank se je dražil. Na tisoče podjetij, ki so gradila na padec franka, je propadlo. Bog je dvignil svojo pravično roko in kaznoval tiste, ki so hoteli nesrečo marljivega naroda izkoristiti v svoj profit.

Tistega dne, ko je prispel Morgan v Pariz, je bil frank že »dober denar«. Morgan je dal Franciji sto milijonov dolarjev kredita in rešil veliko državo propada.

Morgan mlajši ni imel niti trohico usmiljenja z Nemčijo. Tak je bil že med vojno. Leta 1915 je streljal zaradi tega mlad Nemeč nanj. Morgan se je izkopal, Nemeč si je pa v zaporu sodil sam.

Morgan se je še bolj odvrnil od Nemcev. V svetovni vojni je finansiral antanto. Ker je čutil zavezniški, je tudi Amerika sovražila zavezniške

* Gl. štev. 44, 45 in 46.

neprijatelje. Sicer je Morgan v začetku vojne, ko je kazalo, da utegne Nemčija zmagati, trepetal za svoje milijone, ki jih je posodil zavezniškom. Ko so se vmešale v vojno še Združene države, je bil Morgan predsednik največjega trusta jekla. Zalagal je vojsko z vsem, kar je potrebovala železnega in jeklenega. V njegovih tovarnah je delalo takrat tri sto tisoč delavcev.

Leta 1918 je Morgan zmagal. Koliko je zaslužil, nihče ne ve.

Ni še dolgo temu, ko je sedel Morgan mlajši pred sodniki. Nič ni bil razburjen, nič ga ni bilo sram. Govoril je o vsakdanjostih, kakor nekoč njegov oče...

Kdo mu kaj more? S pestjo zlata zamaši vsaka, še tako gobezdava usta.

Zlato tele! Poklon pred njim in njegovi vrstniki!

K o n e c

Križanka štev. 21

1	2	3	4	5	6
7			8		
		9			
10	11		12	13	
14	15	16	17	18	
		19			
20			21		
22					

Pomen besed

Vodoravno: 1. del uradnega imena velike evropske države, 7. medmet, 8. mesto v južni Rusiji, 9. veznik, 10. žensko ime, 12. skladba za več glasbil, 14. bog vojne, 17. ni vsaka ženska, če je elegantna, 19. pol Evrope, 20 malik, 21. krstno ime znanega plavalca, 22. alkoholna pijača.

Navpično: 1. svetnik, 2. barva, 3. bližnja sorodnica, 4. del noge, 5. indijski fakir, 6. majhen avtomat, 11. krajevni prislav, 13. uničevalka železa, 15. pridobivamo jo iz zemlje, 16. naselbina, 17. mesto v Albaniji, 18. osebni zaimsek.

Rešitev križanke štev. 20.

Vodoravno, po vrsti: pratika, t, elida, p, roka, amor, ana, edi, vd, ed, nos, ksi, idol, prag, k, barok, a, vatican.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Primerjajte

ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri tvrdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 5. strani

»Stoj!« je zavpil Selim, ko je mati že hotela oditi z menoj, »saj veš, da potrebujem še prstan.«

Haydée spet prestane. Mrzel pot ji oblije čelo in glas ji kar ne gre iz slisnjenege grla.

Monte-Cristo ji natoči kozarec mrzle vode in ji nežno reče:

»Pogum, hčerka moja!«

Haydée si obriše oči in povzame:

»Med tem smo spoznali paševoga odposlanca: bil je naš človek. Tudi Selim ga je spoznal, toda za vrlega vojaka je obstajalo samo eno: pokorščina.

»V čigavem imenu prihajaš?« ga je vprašal.

»V imenu tvojega gospodarja Alija Tependelinija.«

»Če prihajaš v imenu Alijevem, tudi veš, kaj mi moraš izročiti.«

»Da,« je prihrdil odposlanec. »Njegov prstan.«

Obenem je dvignil roko, toda bil je še predaleč, da bi mogel Selim razločiti, kaj ima v roki.

»Ne vidim, kaj imaš,« je rekel Selim.

»Stopi bliž!« je predlagal odposlanec, »ali bom pa jaz pristopil k tebi.«

»Ne tako ne tako!« ga je zavrnil mlac' vojak. »Položi ono, kar imaš v roki, tamkaj na tla kjer stojiš, tako da bom videl, in potem odstopi.«

Odposlanec je tako storil.

Srca so nam razbijala, zakaj zdelo se je, da je res prstan položil na tla. Samo ali je bil očetov?

Selim je stopil s prižgano lunto naprej, se sklonil k predmetu na tleh in ga pobral.

»Prstan gospodarjev,« je rekel in ga poljubil. »V redu!«

S temi besedami je vrgel lunto na tla in jo poteptal z nogami. Odposlanec je zavriskal in tlesknil z rokami. Tisti mah planejo na Selima štirje Kuršidovi možje in nesrečni vojak se zgrudi, petkrat preboden, mrtev na tla. Morilci so se zagnali v klet in začeli iskati zlato.

Med tem me je mati vzela v naročje in me nestla po skritih stopnicah. Od zgoraj je prihajal strašen hrup. V vseh sobah so bili sami Kuršidovi vojaki, to se pravi, naši sovražniki. V trenutku, ko je moja mati hotela odriiniti vratca, sva zaslišali strašni pašev glas. Mati je pritisnila oči k špranzi; tudi jaz sem pogledala skozi razpoko v vratih.

»Kaj bi radi?« je vprašal moj oče ljudi, ki so mu kazali nekak pergamen, pokrit z zlatimi pisemkami.

»Kaj bi radi?« je ponovil eden izmed njih. »Sporočiti ti imamo voljo našega gospodarja. Ali vidiš tale ferman?«

»Vidim,« je odgovoril oče.

»Preberi ga; tvojo glavo terja.«

Oče se je zagrohotal, da me je groza obšla; a ni še zamrl njegov smeh, ko počita dva strela in se dva zgrudita mrtva na tla. Vojaki, ki so doleje ležali na tleh okoli mojega očeta z obrabi proti zemlji, so planili kvišku in začeli streljati. Sovražnik je odgovoril. Mahoma je zavladal peklenški trušč z ognjem in dimom, in krogle so udarjale skozi deske okoli

naju. O, kako lep, kako velik je bil vezir Ali Tependelini, moj oče, sredi dežja krogel, s sabljo v roki, z obrazom, počrnelim od smodnika! Kako so njegovi sovražniki bežali na vse strani!

„Selim, Selim,“ je zavpil, „stori svojo dolžnost!“

„Selim je mrtev,“ mu je odgovoril neki glas, kakor bi prihajal iz groba. „In tudi ti, Ali, si izgubljen.“

Hkratu se je zaslišal zamolkel pok. Tla okoli mojega očeta so se začela lomiti in trske so letele na vse strani.

Kuršidovi vojaki so namreč streljali od spodaj. Trije ali štirje naši so padli pri priči.

Moj oče je zarjul, grabil z rokami po tleh in izruval celo desko. Toda skozi nastalo vrzel je jelo bljuvati dvajset pušk, kakor bi se bil odprl ognjenik.

Sredi tega strahotnega trušča zaslišim nenadoma pretresljiv krik, da mi zastane kri v žilah: moj oče je dobil smrten strel, njemu se je izvil oni bolestin krik. Mati je hotela odpreti vrata, da bi z njim umrla, toda bila so zaklenjena od znotraj. Videla sem še skozi špranjo, kako je oče omahnil na koleno in kako je dvajset sabelj, pištol in bodal usekalo po njem; potem sem zdrknila na tla, mati se je onesvestila in ne vem več, kaj se je takrat godilo.

Haydée bolešno vzklikne in pogleda grofa, kakor bi ga hotela vprašati, ali še ni dovolj.

Grof vstane, jo prime za roko in ji reče v novogrščini:

»Potolaži se, ljubo dete! Pogum! Ne pozabljaj, da je nad nami Bog, ki kaznuje izdajalca.«

»Strašna povest je to, gospod grof,« reče Albert, ves preplašen nad Haydéejino bledostjo. »Verjemi mi, samega sebe obsojam zaradi toli brezobzirne radovednosti.«

»Saj ni tako hudo,« odvrne Monte-Cristo in položi roko deklici na glavo. »Haydée je pogumna; pripovedovanje o njeni nesreči ji je bilo v uteho.«

»Zato, gospod,« reče hlasno deklica, »ker me moja nesreča spominja tvojih dobroč.«

Albert jo radovedno pogleda. Še zmerom ni povedala, kar ga je najbolj mikalo izvedeti: kako je postala grofova sužnja.

Na grofov bodrilni pogled se Haydée zbere in povzame:

»Ko se je moja mati zavedla, sva stali pred turškim vojnim ministrom. „Ubij me,“ je rekla mati, „a prizanesi časti Alijeve vdove.“ Zastran tega se moraš obrniti na svojega novega gospoda,“ je odgovoril Kuršid. — „Kdo je to?“ — „Tule stoji.“ In Kuršid je pokazal na enega izmed fistih, ki so najkrvoločneje udrihali po mojem očetu, dokler ga niso ubili,“ reče Haydée z gnevom.

»Torej ste morali z njim?« vpraša Albert.

»Ne, ni se naju upal obdržati, in naju je prodal trgovcem s sužnji, ki so bili ravno na potu v Carigrad. Prepotovati sva morali vso Grško in naposled sva bolj mrtvi ko živi prišli v turško prestolnico. Ko sva tako stopali sredi med drugimi sužnji čez trg,

Se nadaljuje na 8. strani v 4. stolpcu

100 let tvrdke Ant. Krisper

Častljiv praznik skoraj že 200 let stare ljubljanske trgovske hiše

Ljubljana, 17. novembra.

Na važni glavni prometni črti med Adrijo in Donavo ležeča Ljubljana je bila cela stoletja cvetoče trgovsko sre-

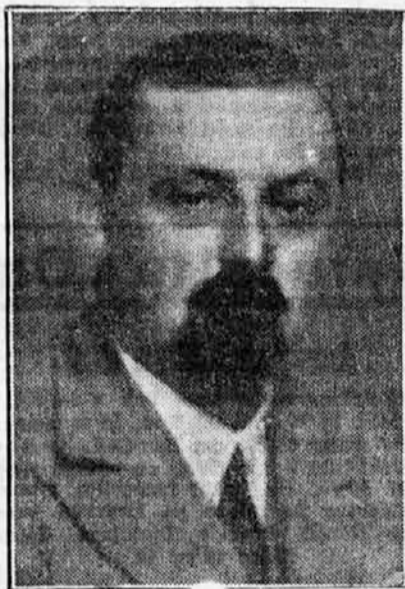

Anton Krisper

ki je stari Alberghettijevi firmi pred 100 leti dal svoje ime

dišče in je zato tudi razumljivo, da se je tu naselilo več trgovcev iz sosednih dežel in prišlo do bogastva in ugleda. Tako se je tudi Marija Angelo Alberghetti, ki je bil poleg Valvasorjev, Zoisov in več drugih tudi iz Bergama, okrog 1750 naselil v našem mestu in ustanovil trgovino, a l. 1758. je po poroki z Marijo Elizabeto Auracherjevo postal lastnik hiše št. 26 na sedanjem Mestnem trgu.

Njegov sin Jožef je l. 1790 prevzel očetovo trgovino in hišo, bil pa ni samo spreten in dober trgovec z daleč na okrog razširjenimi kupčijami s specerijo in mešanim blagom ter lastnik uglednega komisijskega in spedijskega podjetja, temveč je igral tudi v javnem življenju našega mesta vodilno vlogo, saj je bil municipalen svetnik in od mesta

Erik Krisper

sedanji šef tvrdke Ant. Krisper

delegiran član deželnega stanovskega zastopa, prisodnik meničnega razsodišča in stolnik meščanske garde. Za časa francoske vlade se je vedno izkazal za vnetega pristaša Napoleona, o čemur pričajo zlasti razna, zadnja leta objavljena dela o tej dobi. Njegova hči Jožefina se je 19. junija 1832 poročila z Antonom Krisperjem.

Leta 1805. v Slovenski Bistrici rojeni Anton Krisper je bil sin tamošnjega učitelja normalne šole, ki je odgovarjala današnji vadicni. Leta 1834., torej pred sto leti, je Anton od svojega šele leta 1820. umrlega tasta prevzel tedaj že 80 let staro trgovino na oglu Mestnega trga in sedanje Stritarjeve ulice, ki jo še sedaj mnogi imenujejo po starem Špitaljska ulica.

Po njegovi smrti l. 1865. sta mu sledila njegova dva sinova, in sicer je pre-

vzel leta 1833. rojeni Jožef oddelek za kolonialno blago in barve, njegov brat Valentin pa galanterijo in drobno blago. Ta se je pa kmalu posvetil študijam papirne industrije in kemije v Draždanih ter je končno ustanovil tovarno papirja v Radečah, ki jo še danes vodi njegov sin Anton kot direktor.

Ko je tako izstopil Valentin, je Jožef spet združil oba oddelka trgovine v svojih rokah. Mož je bil nenavadno sposoben trgovec, da se je njegova tvrdka Anton Krisper z njegovo podjetnostjo in delavnostjo povzpela do prav širokega razmaha. Posebne zasluge si je pridobil za vso deželo s pospeševanjem izvoza izdelkov naše domače obrti in hišne industrije, kakor z izvozom glavnikov, krtač in podkovnih žebeljev, zlasti pa z izvozom slamninkov in zobotrebec, ki jim je odprl pot po vsem svetu. Na svojem posestvu v Zgornji Šiški je ustanovil tovarno za glavnike, ki jo je pa spet opu-

Jožef Krisper

stil, nato je pa pričel tovarno lesenih čevljarskih žbic, ki jih je izvažal celo v Aleksandrijo, Smirno in po vsej Levantii. S trgovsko dalekovidnostjo se je udeleževal pri ustanovitvi mnogih industrijskih in finančnih podjetij, predvsem pa pri papirnici v Vevčah, pri Trboveljski premogokopni družbi, pri Litijskem svinčenem rudniku, pri Ljubljanski eskomptni banki i. dr., obenem je bil pa v upravnem svetu Trgovske delniške družbe na Reki in rudarske družbe Litija. Dne 8. avgusta 1887 je njegovo plodonosno delovanje pretrgala smrt.

Njegova naslednika sta bila sinova Jožef in l. 1864. rojeni Ivan. Prvi je povečal že pod očetom cvetočo kolonialno trgovino tako, da je vedno naraščajoči promet z vagoni l. 1907. dal povod k ustanovitvi l. ljubljanskih javnih skl-

Ivan Krisper

dišč, drugi brat Ivan je pa razvil oddelek za drobno blago v specialno trgovino z igracami in galanterijo, ki bi bila v ponos vsakega velemesta. Ko sta brata l. 1913. trgovino razdelila, sta jo vodila dalje pod imenom »Ant. Krisper«

in »Ant. Krisper Coloniale«. L. 1918. je Jožef Krisper svojo trgovino prodal A. Lillegu, temu je pa l. 1930 sledil Josip Verlič, ki mu je uspelo, da jo je še izpopolnil.

Današnji šef g. Erik Krisper vodi od leta 1922 firmo popolnoma v smislu tradicije svojih prednikov, ki ji je vedno bilo temeljno načelo najstrožja solidnost in reelnost, obenem pa neumorno stremi, kako bi ustrezajoč zahtevam modernega časa odprl trgovini nova pota ter jo postavil še na širšo podlago, in je tako med drugim leta 1923. ustanovil tudi tovarno čevljev. V posebno čast pa si šteje tvrdka Ant. Krisper, da njeno trgovino večkrat počasti s svojim visokim obiskom Nj. Vel. kraljica Marija in drugi člani kraljevskega doma.

Tako lahko gleda firma Ant. Krisper ponosno na dopolnjeno stoletje marljivega in uspešnega delovanja, ki ni bilo posvečeno le lastnemu, temveč v prav veliki meri tudi splošnemu blagru, zlasti pa tudi človekoljubnemu, socialnemu in humanitarnemu delu, ki je doseglo svoj vrhunec, ko je tvrdka Ant. Krisper pri nakupu Golnika plačala polovico kupne vsote. O tradicionalnem socialnem čutu stare hiše pa pričča vsa leta uslužbenstvo, ki pri hiši ali ostari ali se pa z znanjem pridobljenim v hiši in izkušnjami ter tudi z njeno podporo osamosvoji. Tako je iz ogromnega kroga Ant. Krisperjevih sotrudnikov izšlo tudi prav veliko število uglednih mož, ki mnogi še danes kot trgovci in podjetniki delujejo v korist domovine. Pozabiti tudi ne smemo, da je že skoraj 190 let stara tvrdka, ki je le ob ženitvi izpremenila svoje ime, tudi vso to dolgo dobo neprestano do danes v isti hiši.

In tako je na solidnih temeljih zgrajena in po skoraj 200 letih preizkušnih načelih poštenosti delujoča firma postala eden najvažnejših faktorjev našega gospodarskega življenja, kar je tudi najzanesljivejše in najtrdnjše jamstvo, da bo tudi v novem stoletju lahko pokazala na enake uspehe kakor doslej.

HUMOR

Dvoje

Odvetnik: »Oprostite, gospa! Vendar ne morete zahtevati ločitve samo zato, ker ste opazili, da nosi vaša sobarica vaše perilo.«

»Oprostite — rekla sem, da je moj mož to opazil.«

Njegov uspeh

A: »Prepričan sem, da je tvoj zakon z igralco X. zate velik uspeh.«

B (pisatelj): »Menda! Iz preteklosti svoje žene sem napravil že štiri drame in jih dobro prodal.«

»Oprostite,« potrkva neki gospod pri hišniku. »Kje pa stanuje v tej hiši gospod Mesarjevič?«

»V tej hiši sploh ne. Tu stanuje le v prvem nadstropju neki gospod Mesar, v tretjem pa gospod Jevič.«

»Ni mogoče! Kaj sta se mar ločila?«

Samo v romanu

»Silno napet je tale roman,« pravi žena. »Pravkar berem, kako je žena svojemu možu prišla gumbe na sukniču in potem nenadoma našla v žepu njegovega sukniča ljubavno pismo neke druge.«

»Le kako morejo ljudje tako neumno pisati!« odgovori mož. »Prvič mož ne bo takšnih pisem puščal v sukniču, drugič bi bila žena najprej žepa prebrskala in našla pismo... in potem mu, tretjič sploh ne bi bila prišla gumbov.«

»Zakaj je pa vaša žena malo prej tako strašno vpila?«

»Oh, silno se je razjezila.«

»Zakaj?«

»Najprej se je razjezila nad kuharico, potem se je razjezila nad menoj, ker se nisem jezil nad kuharico, in naposled se je jezila, ker ni več vedela, zakaj se je prav za prav razjezila.«

Lovska latinščina

V gostilni so gostje pripovedovali istorije o psih.

»Kar ste doslej povedali, ni vse skupaj nič,« je odmahnil z roko stari gozdar. »Poslušajte, kaj se je meni zgodilo. Nekoč je gorelo pri nas in se mi je komaj posrečilo rešiti sebi in svojem golo življenje. Nenadoma pa plane Karo nazaj v gorečo hišo. Čez nekaj trenutkov je že zunaj. In veste, kaj je prinesel v gobcu? Zavarovalno polico proti požaru, skrbno zavito v mokro brisačo!«

Meščanska kuhinja

Ostanke jedi lahko porabimo

Skoraj v vsakem gospodinjstvu je nekaj ostankov. Kuharice jih predevajo s krožnika na krožnik, iz kozice v kozico, h koncu jih pa vržejo v pomije. V naših slabih časih je škoda za vsako malenkost. Ostanke jedi vse porabimo, seveda samo sveže.

Vse preostale slane testenine (kropice, makarone, špagete, rezance itd.) lahko poparimo in zakuhamo v juho. Pridenemo malo sesekljanega peteršilja ali drobnjaka, pa je juha prav okusna. Pogosto pripravimo za polivko cvetače ali cmokov preveč drobtinic; brž ubijmo jajce vmes, pridenimo malo sesekljanega peteršilja, malo muškata, žlico mleka, še malo sirovih drobtinic, pa imamo že testo za male emoke, ki jih zakuhamo v juho. Prevremo jih samo pet minut. Manj izvežbana kuharica vgneše še malo žlico moke vmes, da cmoki ne razpadejo; boljši so pa brez moke.

Zdaj pa še nekaj navodil za porabo drugačnih ostankov.

Praška krompirjeva juha

Potrebujemo: krompir, mast in moko za prežganje, $\frac{1}{8}$ l mleka, prekajeno meso ali ostanke klobas in rezine starih žemelj.

Pripravimo: Olupljen krompir zrežemo v majhne kocke, ga skuhamo v slani vodi in zmečkamo v redko kašo. Krompirju pridenemo svetlo prežganje, ki smo ga zalili z mlekom. H koncu dodamo še v kocke zrezano prekajeno meso ali zrezane ostanke klobas. To juho pripravimo v pol ure. Pred serviranjem potresemo juho s popečenimi žemeljskimi rezinami.

Barvanje las

ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zjamčena. I garnitura z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznice, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

Dlake, cenj. dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 stekl. za Din 10.— (predplačilo), na povzetje 18.—, dve Din 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzame« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Franc Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzame«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.— (predplačilo), Na povzetje Din 18.—, dva 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

V liku pečemo puding pol ure v pečnici.

Puding lahko polijemo s hrenovo ali paradiznikovo omako.

Pečen ohrovt

Potrebujemo: ohrovt (za o-sebo pol glave), ostanke riža, slanino, malo kisle smetane ali kislega mleka, jajce, poper, sol, peteršilj in mast za kozico.

Pripravimo: Ohrovt razčetravimo in skuhamo v slani vodi. Slaninc zrežemo v kocke in popražimo. Ostanke dušenega riža primešamo jajce, poper, sol in sesekljan peteršilj ter vmešamo med slanino. V dobro omaščeno kozico nalagamo na sklad ohrova sklad riža, zaključimo z ohrovtom in zalijemo z osminko kislega ali z limono okisanega mleka, ali pa s smetano.

V pečnici pečemo jed dobre četrt ure, dokler gornja plast lepo ne porjavi.

Kutine

Kutinove klobasice

Mehko kuhane ali pečene kutine zmečkamo, primešamo sladkor, cimet, limonove olupke, jajce in drobtinice in napravimo iz te zmesi klobasice, ki jih povaljamo v jajcu in drobtincah. V masti spečene kutinove klobasice potresemo na krožniku s sladkorjem.

Kutinov narastek

Potrebujemo: 10 dlkg sladkorja, 5 rumenjakov, 5 žlic kutinove kaše, 2 žlici drobtinic, sneg iz 5 beljakov.

Pripravimo: Sladkor spenimo z rumenjaki in vmešamo kutinovo kašo in drobtinice. H koncu rahlo vmešamo še trd sneg in pečemo narastek v pečnici prav previdno.

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. I steklenica z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznice, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 7. strani

se je zdajci moji materi izrgal krik, iztegnila je roko in se zgrudila na tla. Pogledala sem, kaj mi je hotela pokazati — in tedaj zagledam nad mestnimi vrati pribito človeško glavo, nad njo pa napis, ki so mi ga drugi prebrali: »To je glava Alija Tependelinija, paše janinskega.« Vsa v solzah sem se obrnila k materi, da bi ji pomagala na noge, toda bila je mrtva.

Peljali so me na suženjski trg; tam me je kupil bogat Armenec. Najel je zame posebnega učitelja, mi priskrbel primerno vzgojo in ko mi je bilo trinajst let, me je prodal sultanu Mohamedu.

»Od njega,« reče Monte-Cristo, »sem jo pa jaz kupil, in sicer za smaragd, podoben fistemu, kjer imam spravljen hašiš.«

»O, ti si dober, gospodar,« vzklikne Haydée in poljubi Monte-Cristu roko. »Velik si in jaz sem zelo srečna, da sem pri tebi.«

Albert je bil kar omamljen od tega, kar je slišal.

»Izpijte kavo,« mu reče grof. »Povesi je konec.«

Konec prvega dela druge knjige

DRUGI DEL

I

»Iz Janine nam poročajo...«

Ko se je Franc opotekel iz Noirtierjeve sobe, je bil tako strah, da se je celo Valentini zasmilil.

Dve uri nato je dobil Villefort tole pismo:

Po današnjem razkritju gospod Noirtier de Villefort pač ne sme pričakovati kakršnekoli zveze med njegovo rodbino in Epinayevimi. Franca Epinaya še zdaj groza obhaja, če pomisli, da je bil gospodu Villefortu po vsem vidcu potek dogodkov znan, pa ni črnil o njih niti besedice.

Mož izgubi na bojišču ljubezni glavo, ženski se pa kvečjemu skuštra frizura.

Otto Arnold.

Naročajte „Družinski tednik“!

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s žudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — I steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.— Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznice, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Nepotrebnih dlavic

na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erhol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlavice s koreninami vred in slane z navodilom Din 15.— Po pošti razpošilja Glavno zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino Henrik Breznice, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Želite kupiti

res domače, dobro in poceni

sukno volno odeje barete

posetite prodajalno industrije volnenih tkanin

Vlada Teokarović & Comp.

Ljubljana, Gradišče — nasproti drame